Raadsvoorstel

Onderwerp	Aanpak energiearmoede		
Portefeuillehouder	M. Oosterbroek		
Team	Ontwikkeling en strategie	Datum	3 januari 2023
Agendapunt **(invulling door Griffie)**		**Zaaknummer** **Documentnummer**	22Z02413 22.0033442

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. In te zetten op het versterken van duurzaamheidsmaatregelen om de energiekosten blijvend te verlagen voor de doelgroep die verduurzaming niet of moeilijk kan betalen;
2. Een maatwerkbudget van € 200.000 beschikbaar te stellen voor uitzonderlijke situaties voor het jaar 2023 en daartoe begrotingswijziging 2023/4 vast te stellen.

Inleiding
Op 12 december jl. heeft het college tijdens een presentatie scenario's voorgelegd aan de gemeenteraad voor een mogelijke aanvulling op de bestaande aanpak van energiearmoede. Tijdens deze presentatie heeft het college stil gestaan bij het huidige aanbod aan regelingen, zowel landelijk als lokaal, is overzichtelijk gemaakt welk effect deze regelingen hebben en op welke doelgroep de regelingen zich specifiek richten. Daarna is een aantal scenario's benoemd die een mogelijk vervolg kunnen zijn op het bestaande aanbod. Deze scenario's zijn een aanvulling op het huidige beleid en de ontwikkelingen die er spelen. Er wordt er namelijk continu gewerkt aan verbetering van bestaand beleid. De scenario's zijn getoetst aan de uitgangspunten die het college vooraf heeft vastgesteld en die via de raadsinformatiebrief van 28 oktober jl. kenbaar zijn gemaakt. De scenario's die aan 4 of meer uitgangspunten voldoen zijn nader toegelicht tijdens de presentatie. Na afloop van de presentatie hebben de fracties schriftelijk een voorkeur aangegeven over welke scenario's zij graag verder uitgewerkt zien worden.

Uit de input van de fracties blijkt dat de meerderheid de voorkeur heeft voor verdere uitwerking van de volgende scenario's:
- Scenario 4: Versterken huidige werkwijze door middel van een maatwerkbudget;
- Scenario 5: Verduurzaming voor versterken van bestaanszekerheid;
- Scenario 6: Verduurzaming voor alle doelgroepen.

Het college heeft daarom besloten de andere scenario's vooralsnog niet verder uit te werken en zich te richten op de voorkeursscenario's. Voor scenario 1 t/m 3 geldt bovendien dat er vanuit het Rijk op korte termijn diverse regelingen volgen. Omdat voor scenario 4 aanvullend budget gevraagd wordt, ligt in dit raadsvoorstel de nadruk op dat scenario. De overige twee scenario's zullen opgenomen worden in de vervolgaanpak van Team Duurzaamheid, welke begin 2023 volgt. Daarvan volgt op termijn een separaat voorstel.

Beoogd effect
Het versterken van de huidige aanpak van (energie)armoede, waarbij de vastgestelde uitgangspunten centraal staan. Dit om te voorkomen dat inwoners in financiële problemen raken en hun (energie)lasten betaalbaar zijn.

Argumenten
1.1 Verduurzaming sluit het meest aan bij de uitgangspunten die het college heeft vastgesteld.
Het college heeft voor de aanpak van energiearmoede uitgangspunten opgesteld waar vervolgens de aanvullende scenario's op getoetst zijn. Verduurzaming voldoet aan alle uitgangspunten.

1.2 Verduurzaming leidt tot een structureel effect in de aanpak van energiearmoede.
Investeringen in verduurzaming van woningen en panden heeft een structureel effect, inwoners profiteren hier op korte en lange termijn van.

1.3 Versterken van verduurzaming past binnen het vervolg van de Losserse Aanpak.
Met de Losserse Aanpak is een start gemaakt voor de aanpak van energiearmoede via duurzame maatregelen. Begin 2023 wordt er een vervolgplan op deze aanpak opgesteld, waar nieuwe doelgroepen meegenomen worden. De planmatige manier van werken biedt ruimte voor het leveren van maatwerk

2.1 Een maatwerkbudget past binnen de uitgangspunten die het college heeft vastgesteld.
Het college heeft voor de aanpak van energiearmoede uitgangspunten opgesteld waar vervolgens de aanvullende scenario's op getoetst zijn. Een maatwerkbudget voldoet aan de meeste uitgangspunten. Het budget is een aanvulling op bestaande regelingen en versterkt de integrale werkwijze die vanuit het sociaal domein succesvol is gebleken. Het budget is bestemd voor uitzonderlijke situaties, die niet binnen de bestaande kaders op te lossen zijn en waarvoor maatwerk noodzakelijk wordt geacht door het college.

2.2 Een maatwerkbudget onderschrijft het werken vanuit de bedoeling.
De kaders van de verschillende wetgevingen en beleidsregels staan centraal en dienen gevolgd te worden. Binnen de bestaande kaders staan kansen en mogelijkheden omschreven, maar ook beperkingen. Een uitzondering moet dus gerechtvaardigd worden op basis van de bestaande kaders.
Werkwijze:
- Inwoners melden zich met een hulpvraag bij het toegangsteam werk, inkomen, jeugd en zorg. Samen met een consulent wordt de beste passende maatwerkoplossing gezocht binnen de bestaande regelingen.
- Wanneer een consulent het college verzoekt om het maatwerkbudget in te zetten moet er sprake zijn van een goede onderbouwing.
- De bestaande voorzieningen en regelingen zijn beoordeeld en de beleidsregels voor deze regelingen hebben aangetoond dat er geen passend aanbod bestaat.
- Daarnaast moeten alle partijen zich kunnen vinden in het voorstel (inwoner-consulent-college).

Het budget is dus geen regeling op zich, maar een vangnet als bestaande regelingen ontoereikend zijn.

2.3 Het maatwerkbudget heeft een signaalfunctie.
Als een maatwerkoplossing goed werkt en er daardoor soortgelijke aanvragen binnenkomen dan kan dit gezien worden als een signaalfunctie. De oplossing zit dan mogelijk in het ontwikkelen van een aanvullende regeling, naast het bestaande aanbod. Eventueel kunnen niet uitgewerkte scenario's (scenario 1 t/m 3) hier alsnog een passend oplossing bieden, mits dit uit signalen zichtbaar wordt.

2.4 Het college bepaalt waar het budget voor uitgegeven wordt, mits het doel een aanpak van energiearmoede onderschrijft.
De uitvoering van het maatwerkbudget ligt in handen van het college om toe te zien waar en wanneer het budget besteed wordt. Er zijn geen aanvullende beleidsregels noodzakelijk, omdat de bestaande regelingen al kaders en beleidsregels omvatten.

Kanttekeningen

1.1 Verduurzaming vraagt om een planmatige aanpak.
Een planmatige opzet voor het stimuleren van verduurzaming is noodzakelijk, omdat het niet haalbaar is om alle doelgroepen tegelijkertijd te verduurzamen. Voor de uitvoering van verduurzamingsmaatregelen zijn we afhankelijk dan derden. In de markt zijn de wachttijden voor deze maatregelen momenteel lang.

2.1 De hoogte van het maatwerkbudget is een schatting.
Vooraf is moeilijk in te schatten hoe hoog het budget exact moet zijn. We hebben onder meer gekeken naar de gemeente Oldenzaal, die al langer werkt met een dergelijke regeling. We gaan er vooralsnog van uit dat we ongeveer 100 situaties willen ondersteunen voor een maximaal bedrag van € 2.000 euro per situatie. Dat brengt het totaal benodigde budget op € 200.000. Dit budget geeft het college voldoende daadkracht om daadwerkelijk dit aantal huishoudens te kunnen ondersteunen. Tussentijdse monitoring is echter van belang om erop toe te zien dat het budget toereikend is. Daarover informeren we de gemeenteraad. Wanneer uit monitoring blijkt dat een hoger budget noodzakelijk is, dienen we daarvoor een tussentijds verzoek in.

Financiële dekking van het voorstel
Het budget onttrekken we aan de algemene reserve. Deze is met een ratio die inmiddels boven de 10 ligt meer dan voldoende van omvang om risico's af te dekken.

Participatie
De participatieraad sociaal domein is actief betrokken in het voortraject. De presentatie zoals deze is gegeven aan de gemeenteraad, is begin januari met de participatieraad besproken. De participatieraad heeft aangegeven graag betrokken te blijven bij de vervolgaanpak van (energie)armoede en zullen, indien zij dit nodig achten, advies uitbrengen over het vervolgtraject.

Vervolg
Na akkoord van de gemeenteraad is het maatwerkbudget per direct beschikbaar en heeft het college de bevoegdheid tot het inzetten van het budget voor uitzonderlijke situaties.
Na zes maanden zal er een evaluatie plaatsvinden, waarbij de raad geïnformeerd wordt over de effecten.

Bijlagen

Datum	Corsa doc. nr.	Omschrijving
28-12-2022	22.0033040	Oplegnotitie raadsvoorstel
28-12-2022	22.0033588	Input fracties op voorgestelde scenario's
28-12-2022	22.0033443	Raadsbesluit
03-01-2023	23.0000307	Begrotingswijziging 2023/4

Het college van burgemeester en wethouders van Losser; 3 januari 2023

secretaris, burgemeester,

drs. J. van Dam ir. C.A.M. Kroon